

Súd: Najvyšší správny súd Slovenskej republiky
Spisová značka: 7Ssk/202/2022
Identifikačné číslo spisu: 1018201540
Dátum vydania rozhodnutia: 31. januára 2024
Meno a priezvisko: JUDr. Jana Martinčeková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSSR:2024:1018201540.2

ROZSUDOK

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Martinčekovej a členov senátu JUDr. Zdenky Reisenauerovej a Mgr. Michala Novotného, v právnej veci žalobcu: A. L., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom R. P., právne zastúpený advokátkou Mgr. PhDr. Zuzanou T ománkovou Mikovou, PhD., so sídlom Šancová č. 110, Bratislava, proti žalovanému: Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky, so sídlom Špitálska č. 4, 6, 8, Bratislava, za účasti ďalších účastníkov konania: 1/ Čistý deň, n.o., so sídlom Hodská cesta 1228, Galanta, 2/ B. P., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Š. XXX/XX, Ž., 3/ L. T., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom L. Q. XX, U., 4/ S. Š., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom L. XXX/XX, R. P., 5/ L. P., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom G. XX, A., 6/ L. Š., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom L. XXXX/XX, Y., 7/ N. P., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom L. A., 8/ L. Š., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom P.. N.. P. XX, U., 9/ L. W., nar. X.X.XXXX, trvale bytom A. XXX, 10/ T. T., nar. X.X.XXXX, trvale bytom U. P. XX/X, M. R., 11/ R. C., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom U. P. XX/X, M. R., 12/ A. W., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom A. XXX, 13/ R. Š., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom P.. N.. P. XX, U., 14/ F. Š., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom P.. N.. P. XX, U., 15/ D. G., nar. X.X.XXXX, trvale bytom C. XXX/X, F. L., 16/ L. G., nar. X.X.XXXX, trvale bytom C. XXX/X, F. L., 17/ I. F., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom L. L. XXX/XX, P., 18/ L.. V.. L.. U. A., nar. X.X.XXXX, trvale bytom T. XX, L., 19/ L.. L. T., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom L. W. XXX, S., 20/ L.. G. Š., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom A.. Y.. L. XXXX/X, A., 21/ L.. L. P., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom B. XX/X, U., všetkých zastúpených advokátkou Mgr. PhDr. Zuzanou Tománkovou Mikovou, PhD., so sídlom Šancová č. 110, Bratislava, v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného číslo: 12784/2018 - M_OSL, 30251/2018 zo dňa 09.07.2018, o kasačnej sťažnosti žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Trnave č. k. 20S/29/2021 - 478 zo dňa 27.04.2022, takto

rozhodol:

- I. Návrh žalovaného na priznanie odkladného účinku kasačnej sťažnosti sa z a m i e t a .
- II. Výroky I., III. a IV. rozsudku Krajského súdu v Trnave č. k. 20S/29/2021 - 478 zo dňa 27.04.2022 sa z r u š u j ú a vec sa v tejto časti v r a c i a Správnemu súdu v Bratislave na ďalšie konanie.
- III. Výrok II. zostáva nedotknutý.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Trnave ako správny súd rozsudkom č. k. 20S/29/2021 - 478 zo dňa 27.04.2022 výrokom I. zrušil rozhodnutie Ministra práce, sociálnych vecí a rodiny SR číslo: 12784/2018 - M_OSL, 30251/2018 zo dňa 09.07.2018 a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Výrokom II. vo zvyšnej časti žalobu odmietol, výrokom III. žalobcovi priznal právo na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 50% a výrokom IV. ďalším účastníkom konania právo na náhradu trov nepriznal.

2. Rozhodnutím číslo: 12784/2018 - M_OSL, 30251/2018 zo dňa 09.07.2018 (ďalej preskúmané rozhodnutie) žalovaný zamietol rozklad účastníkov konania a rozhodnutie Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR, sekcia sociálnej a rodinnej politiky zo dňa 12. februára 2018 číslo spisu: 3946/2018 - M_OSSODR, číslo záznamu: 7749/2018 (ďalej prvostupňové rozhodnutie) potvrdil.

3. Prvostupňovým rozhodnutím zo dňa 12. februára 2018 žalovaný podľa § 72 písm. c), 81 ods. 1, 85 ods. 1 písm. a) a § 90 ods. 1, ods. 2 zákona číslo 305/2005 Z.z. a podľa § 46 a § 47 Správneho poriadku zrušil akreditáciu č. sp.: 6410/2006 - I/21 AK zo dňa 22. mája 2006, č. sp.: 14921/2020 - I/25 AK zo dňa 30. októbra 2010, č. sp.: 14921/2011 - I/25 AK - 1 zo dňa 25. mája 2011, č. sp.: 15332/2011 - I/25 AK zo dňa 29. júla 2011, č. sp.: 15903/2013 - M_OSSODRAK, zo dňa 16. augusta 2013, udelenú neziskovej organizácii Čistý deň (ďalej aj Čistý deň, n.o.). V odôvodnení uviedol, že ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny predĺžilo pôvodnú akreditáciu neziskovej organizácii Čistý deň rozhodnutím zo dňa 16. augusta 2013 na obdobie piatich rokov. Na základe medializovaných informácií, ktoré naznačovali páchanie viacerých trestných činov na klientoch v organizácii, žalovaný začal správne konanie o zrušení akreditácie oznámením zo dňa 14.09.2016. Žalovaný bol dňa 22.08.2017 informovaný o vznesení obvinenia voči I. J., bývalému zamestnancovi neziskovej organizácie a o začatí trestného stíhania pre prečin sexuálneho zneužívania podľa § 202 ods. 1 písm. a) Trestného zákona. V priebehu konania požiadali o priznanie postavenia účastníka viaceré fyzické osoby, okrem iného aj žalobca A. L.. Ten v žiadosti uviedol, že v prípade zrušenia akreditácie mu bude zmarená možnosť ukončiť proces jeho resocializácie a odvykania od návykových látok v prostredí a za pomoci odbornej starostlivosti, ktorej ako jedinej dôveruje. Osvedčil, že je dobrovoľným klientom neziskovej organizácie a ďalej s ním správny orgán konal ako s účastníkom. Ďalej ako s účastníkmi konal s fyzickými osobami, ktoré sú uvedené v záhlaví tohto rozsudku ako ďalší účastníci. Jedným z nich bol aj štatutárny orgán neziskovej organizácie L.. Peter A. či zamestnankyne neziskovej organizácie I. F., L.. L. T., L.. G. Š., L.. L. P.. Žalovaný konštatoval, že záujem účastníkov konania je len deklaratívny a ich podania sú totožné podľa jednotlivých skupín účastníkov (maloletí klienti, dospelí klienti, rodinní príslušníci, zákonní zástupcovia, zamestnanci), napr. žiadosti všetkých plnoletých klientov boli obsahovo identické. Všetci podporovali resocializačné zariadenie a jeho program. Žalovaný mal však za to, že resocializačný program v tomto zariadení prestal plniť svoj účel zmysle § 63 ods. 1, 5 a 8 zákona číslo 305/2005 Z.z. Odporúčaná dĺžka trvania pobytu klienta zariadení je 18 až 24 mesiacov a resocializačný program je taktiež časovo nastavený na túto dĺžku. Klient, ktorý je v tretej resocializačnej fáze, sa zameriava na nápravu a prehľbovanie sociálnych vzťahov a pripravuje sa na návrat do spoločnosti a zo strany resocializačného zariadenia mu môže byť po skončení resocializačného programu poskytnutá následná odborná pomoc. Z obsahu doručených žiadostí klientov, ktorí žiadajú o priznanie postavenia účastníka, vyplýva, že niektorí klienti sú v resocializačnom stredisku nad rámec odporúčanej dĺžky pobytu klienta. Už to svedčí o tom, že resocializačný program s odporúčanou dĺžkou 18 až 24 mesiacov zrejme nedokáže naplniť potreby klientov pri aktivovaní vnútorných schopností a prekonávaní následkov ich závislosti. Ďalej negatívnym faktorom ovplyvňujúcim resocializačný proces klientov bola medializácia v rôznych formách a účasť samotných klientov a ich rodičov a zamestnancov v médiách, čo má potenciál ohroziť účel resocializačného procesu a priaznivý vývin najmä maloletých detí. Ochrana proti negatívnej medializácii nebola zo strany neziskovej organizácie zabezpečená tak, aby mohla vylúčiť čo i len hrozbu ohrozenia života a zdravia alebo priaznivého vývinu maloletých klientov. Nezisková organizácia nemôže ovplyvniť negatívnu medializáciu, avšak zariadenie samo prispelo k zvýšeniu mediálneho záujmu a neuviedlo žiadne opatrenia, ktoré by deťom pomohli zvládnuť uvedenú situáciu. Ďalej bolo preukázané, že dochádza vo zvýšenej miere k nedovolenému opusteniu zariadenia útekmi maloletých detí. Prvostupňový orgán poukázal na vyjadrenie zástupcu Čistého dňa, ktorý uviedol, že čo sa týka sankcií za úteky resp. za iné prehrešky, napr. od klikovania upustili, čo je však podľa neho

veľmi zlé, pretože motivovať deti k športu je veľmi ťažké. Čo sa týka sankcie ostrihania, je to neprimeraná forma zaobchádzania s dieťaťom, rovnako ako vynucovanie určitého správania pod hrozbou telesnej aktivity. Rovnako bola spochybnená odborná spôsobilosť zodpovedného zástupcu resocializačného strediska Čistý deň na vykonávanie opatrení sociálnoprávnej ochrany detí, a to nielen vystupovaním zástupcu počas rozhovorov sociálnych kurátorov s maloletým D. L. a celkovými podmienkami, ktoré utvoril, ale aj samotnou reakciou na žiadosť správneho orgánu o vyjadrenie, kedy namiesto vyjadrenia spochybnil postup správneho orgánu a hodnovernosť sociálnych kurátorov. Činnosť neziskovej organizácie vykazuje takú mieru nedostatkov, ktorá je spôsobilá vyvodiť závery, že resocializačný program vykonávaný v resocializačnom stredisku Čistý deň neplní svoj účel a že môže byť ohrozený priaznivý fyzický, psychický a sociálny vývin maloletých detí, ktoré sú v tomto zariadení umiestnené na základe rozhodnutia súdu. Ministerstvo sa pritom stotožnilo s názorom akreditačnej komisie, ktorá mu opakovane podľa § 81 ods. 1 citovaného zákona 10. januára 2018 odporučila zrušiť neziskovej organizácii akreditáciu udelenú na vykonávanie opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately.

4. Na základe rozkladov účastníkov konania vo veci rozhodoval minister práce, sociálnych vecí a rodiny, ktorý preskúmaným rozhodnutím zo dňa 09. júla 2018 zamietol rozklady účastníkom konania a prvostupňové rozhodnutie potvrdil. Rozklad podal aj žalobca, pričom jeho rozklad bol identický s účastníkmi konania B. P., L. Š. N. P., L. T., L. P. a S. Š.J.. Uviedol, že tvrdenia o zaobchádzaní s maloletými (o strihaní vlasov M. O., nezdvorilosť riaditeľa, úteky) sú nepravdivé. Za nepravdivé označil aj vyjadrenia pani N. a namietal použitie tohto vyjadrenia ako dôkazu. K zvýšenej medializácii uviedol, že zariadenie a klienti nemajú byť trestaní za situáciu, ktorú nespôsobili. Uviedol námietku zaujatosti voči ministrovi ako druhostupňovému správne mu orgánu a žiadal jeho vylúčenie z konania. K námietkam žalobcu žalovaný uviedol, že bez ohľadu na to, či účastník konania Čistý deň, n. o. priamo alebo nepriamo spôsobil alebo nespôsobil medializáciu, mal zabezpečiť také opatrenia, ktoré by zmiernili alebo eliminovali prípadný negatívny dopad akejkoľvek vzniknutej situácie na život, zdravie a priaznivý vývoj dieťaťa. Nebolo preukázané, že by takéto opatrenia uskutočnil. Pokiaľ účastník rozporuje tvrdenia o zaobchádzaní s maloletými v otázke nezdvorilosti riaditeľa strediska U. A., záznam zo stretnutia kurátoriek s D. L. zo dňa 06. októbra 2017 je vierohodný a z neho je preukázané, že A. L. nebol prítomný na tomto stretnutí, preto jeho vyjadrenie je neopodstatnené. Pokiaľ namietal zaobchádzanie s v tom čase maloletým M. O. (ostrihanie vlasov), hodnotenie dôkazov považuje minister za správne a súladné so zásadou voľného hodnotenia dôkazov. Minister vyhodnotil osobitne aj ďalšie námietky uvedené v rozkladoch ostatných účastníkov konania. Dospel k záveru, že rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu bolo vydané v súlade so zákonom a činnosť resocializačného strediska Čistý deň, n. o. vykazuje takú mieru nedostatkov, ktorá je spôsobilá vyvodiť záver, že resocializačný program vykonávaný v tomto resocializačnom stredisku neplní svoj účel a že môže byť ohrozený priaznivý fyzický vývin, psychický vývin a sociálny vývin maloletých detí, ktoré sú v tomto zariadení umiestnené na základe rozhodnutia súdu.

5. V napadnutom rozsudku sa správny súd vysporiadal najskôr s procesnými námietkami vyslovenými žalovaným vo vyjadrení ku správnej žalobe a v jeho duplike, k replike žalobcu, a to k otázke dodržania lehoty na podanie správnej žaloby a k aktívnej legitimácii na podanie správnej žaloby. Vo vzťahu k dodržaniu lehoty uviedol, že preskúmané rozhodnutie nebolo žalobcovi doručené prostredníctvom fikcie podľa § 24 ods. 2 Správneho poriadku, ale jeho fyzickým doručením dňa 28.08.2018. Naplnenie podmienky fikcie bolo spochybnené tvrdením žalobcu, že sa v mieste doručovania, t. j. na adrese resocializačného strediska, nezdržoval a že o tejto skutočnosti bol žalovaný telefonicky informovaný, o čom síce nebol predložený žiaden listinný dôkaz, ale nepriamo to potvrdzuje ďalší postup žalovaného, ktorý zásielku žalobcovi opakovane doručoval. Nejasnosti, ktoré žalovaný k posudzovanej okolnosti opakovaným doručením bez ozrejmenej jeho dôvodu vniesol, musia byť posudzované na jeho ťarchu a nie v neprospech účastníka konania preukazujúceho včasnosť podania žaloby dokladom o prevzatí napadnutého rozhodnutia do vlastných rúk dňa 28.08.2018. Okrem toho poukázal na to, že v resocializačnom zariadení preberanie zásielok nie je plnej kontrole adresáta. Čo sa týka podmienky jeho žalobnej legitimácie, žalobca nepochybne bol účastníkom administratívneho konania. Rozhodnutie žalovaného zasahuje do záujmovej sféry žalobcu ako osoby, ktorá si v súvislosti so svojimi zdravotnými problémami vybrala akreditovaný subjekt za účelom absolvovania

resocializačného programu, dobrovoľne vstúpila do takéhoto programu nastaveného Čistým dňom, n. o. za vtedy panujúcich podmienok a ktorá napriek svojmu záujmu nemohla za rovnakých podmienok v resocializačnom programe pokračovať, nakoľko zrušenie akreditácie malo za následok zmenu v rozsahu činnosti resocializačného strediska a jeho personálneho i materiálneho vybavenia. Zmena strediska v súvislosti s psychiatrickými diagnózami a závislosťami žalobcu môže byť žalobcom vnímaná značne intenzívne. Čo sa týka meritórneho prieskumu preskúmaného rozhodnutia uviedol, že rozhodnutie trpí nedostatkami odôvodnenia, ktoré vyhodnotil vo vzťahu k všetkým rozkladovým námietkam, teda nielen vo vzťahu k rozkladovým námietkam žalobcu, napr., že informácie o vznesení obvinenia voči bývalému zamestnancovi I. J. pre prečin sexuálneho zneužívania podľa § 202 ods. 1 písm. a) Trestného zákona ako jeden z dôvodov zrušenia akreditácie žalovaný neanalyzoval a nevyhodnocoval. Vysporadúval sa s námietkami vznesenými účastníkmi konania v podaných rozkladoch majúci procesný charakter, v dôvodoch relevantných pre zrušenie akreditácie sa však obmedzil len na zopakovanie týchto dôvodov a konštatovanie správnosti záverov prvostupňového správneho orgánu. V odôvodnení chýbajú dostatočne vysvetlené úsudky a logické väzby medzi nimi a zákonom stanovenými podmienkami zrušenia akreditácie podľa zákona č. 305/2005 Z.z. Preto preskúmané rozhodnutie súd podľa § 191 ods. 1 písm. d) SSP zrušil a vec vrátil príslušnému ministrovi na ďalšie konanie. Zároveň osobitným výrokom odmietol žalobu v časti, ktorou sa žalobca domáhal zrušenia odporúčania akreditačnej komisie zo dňa 14.09.2016 podľa § 98 ods. 1 písm. g) Správneho súdneho poriadku, pretože akreditačná komisia nie je orgánom verejnej správy a preto ani jej rozhodnutie či opatrenie nie je rozhodnutím alebo opatrením orgánu verejnej správy preskúmateľným súdom.

6. Proti tomuto rozsudku, ktorým správny súd zrušil preskúmané rozhodnutie, podal kasačnú sťažnosť žalovaný. V prvom rade namietal, že žalobca nemal aktívnu legitímáciu na podanie správnej žaloby. Nepostačuje, aby mal postavenie účastníka v administratívnom konaní, v ktorom bolo vydané žalované rozhodnutie, ale kumulatívne musí byť ukrátený na subjektívnych právach spojených s vydaním žalovaného rozhodnutia. Správny súd sa v napadnutom rozsudku takmer vôbec nezaoberal posúdením druhej podmienky žalobnej legitímácie žalobcu. Uviedol len, že rozhodnutie žalovaného „zasahuje do záujmovej sféry žalobcu ...“. Tento právny názor je v rozpore s ustanoveniami Správneho súdneho poriadku a ustálenou rozhodovaciu praxou Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, podľa ktorej žalobca má byť ukrátený na svojich právach a nielen na svojom záujme a rozhodnutím správneho orgánu musí byť priamo dotknutý na svojich subjektívnych právach. Výnimku, keď správna žaloba nesmeruje k ochrane subjektívnych práv, stanovuje § 177 ods. 2 SSP. Poukázal na uznesenie NR SR sp.zn. 3Sžo/97/2014, 3Sžp/1/2010, 8Sžo/351/2009. Rovnako ústavný súd sa v rozhodnutí IV.ÚS 242/2011 zaoberal teoretickými aspektmi aktívnej žalobnej legitímácie so záverom, že podmienka ukrátenia na subjektívnych právach nie je nevyhnutne spojená s postavením účastníka v administratívnom konaní. Skutočnosť, že žalobcovi bolo na základe jeho žiadosti priznané postavenie účastníka konania neznamena, že žalobca aj skutočne mal byť účastníkom administratívneho konania. V súdnom konaní nepreukázal, že by bol napádaným rozhodnutím priamo dotknutý alebo ukrátený na svojich právach, právom chránených záujmoch alebo povinnostiach. Konkrétne je pravda, že po zrušení akreditácie mohlo dôjsť k zmenám v poskytovaní odbornej pomoci klientom Čistý deň, n. o. Tieto zmeny však nastali ako dôsledok rozhodnutia vedenia neziskovej organizácie, ktoré po odobratí akreditácie upravilo a prehodnotilo poskytovanie odbornej pomoci svojim klientom. Rozhodnutím žalovaného nedošlo k zrušeniu neziskovej organizácie. Žalovaný jej nezakázal ani nezabránil poskytovať odbornú pomoc a terapiu drogovo závislým osobám a pomáhať im zapájať sa do bežného života. Zrušenie akreditácie znamená, že nezisková organizácia nemôže vykonávať opatrenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately podľa zákona č. 305/2005 Z.z., naďalej však môže poskytovať odbornú pomoc a terapiu drogovo závislým osobám spôsobom a formou, ktorá nepodlieha akreditácii a pre ktorú sa vedenie neziskovej organizácie rozhodne. Nezisková organizácia Čistý deň do dnešného dňa funguje a poskytuje terapiu drogovo závislým osobám ako svojpomocná terapeutická skupina (vyjadrenie U. A. na pojednávaní 26.06.2020). Túto pomoc nepretržite využíva aj žalobca a je členom terapeutickú skupiny a v zariadení stále býva, s terapiou je spokojný a našiel si prácu. Ako plnoletá fyzická osoba, ktorá bola do zariadenia umiestnená dobrovoľne, má právo vybrať si aj iné resocializačné zariadenie v rámci existujúcej siete akreditovaných subjektov. Pokiaľ žalobca v žalobe uvádza, že porušenie svojich subjektívnych práv

vidí v porušení jeho ústavného práva na ochranu zdravia podľa článku 40 ústavy a práva na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života podľa článku 19 ods. 2 ústavy, samotné porušenie týchto práv nijako nekonkretizuje. Z obsahu žaloby je zrejmé, že nenamieta porušenie svojich subjektívnych práv, ale porušenie práv neziskovej organizácie Čistý deň. Toto potvrdil aj na pojednávaní 26.06.2020, keď uviedol, „že jemu nie je jedno, čo sa o Čistom dni hovorí“ a až po sugestívnej otázke svojej právnej zástupkyne žalobca spresnil, že zmenu vidí v spôsobe terapie a v tom, že na chod zariadeniam musí pravidelne finančne prispievať. Samotné výroky preskúmaného rozhodnutia nezakladajú, nerušia ani nemenia akékoľvek práva alebo povinnosti žalobcu a nedotýkajú sa ani jeho právneho postavenia. Žalobca napáda okrem iného aj odňatie akreditácie pre poskytovanie resocializačnej starostlivosti pre deti, pričom sám nie je, ani v čase vydania preskúmaných rozhodnutí nebol maloletým. Konkrétne k porušeniu práva podľa článku 40 ústavy žalovaný uviedol, že práv v tomto zmysle sa možno domáhať len v medziach zákona, ktoré tieto ustanovenia vykonávajú. Žalobca neodkazuje na žiadnu konkrétnu zákonnú úpravu, ktorú mal žalovaný porušiť. Vykonávanie opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately na základe akreditácie nie je poskytovanie zdravotnej starostlivosti, ktorú zakotvuje článok 40 ústavy. Ak aj na prijatie do resocializačného strediska je potrebná indikácia od odborného lekára - psychiatra, neposkytuje sa v resocializačnom stredisku zdravotná starostlivosť. Okrem toho samotné ústavné právo na ochranu zdravia podľa článku 40 negarantuje občanom právo na poskytovanie zdravotnej starostlivosti v konkrétnom zdravotníckom zariadení. Čo sa týka namietaných platieb za poskytované terapie a ubytovanie, je právom žalobcu rozhodnúť sa, či po zrušení akreditácie bude naďalej pokračovať v terapii v tomto zariadení, hoci za odplatu alebo si zvolí pokračovať v resocializácii v inom akreditovanom zariadení. Údajné porušenie práva žalobcu na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života podľa článku 19 ods. 2 Ústavy SR žalobca vo svojom vyjadrení nijak nekonkretizoval a nezdôvodnil.

7. Ďalej žalovaný v kasačnej sťažnosti namietal posúdenie lehoty na podanie správnej žaloby. Mal za to, že účinky doručenia žalobcovi nastali dňa 08.08.2018 vzhľadom na zákonnú fikciu doručenia podľa § 24 ods. 2 Správneho poriadku. Je totiž nesporné, že žalobca sa v čase doručovania zdržiaval v resocializačnom stredisku, pričom dôkazné bremeno preukázania, že sa v danom čas nezdržiava na adrese doručenia, zaťažuje adresáta a nie odosielateľa, teda žalovaného. Poukázal pritom na uznesenie Ústavného súdu SR sp.zn. II.ÚS 278/2011 z 16.06.2011. Tretie doručovanie rozhodnutia ministra bolo teda neúčinné a neprihliada sa naň. Správny poriadok správnomu orgánu nezakazuje opätovne vykonať doručenie zásielky, hoci z vlastnej iniciatívy, aj keď už nastali účinky doručenia. Tvrdenie právnej zástupkyne žalobcu, že v čase tohto doručovania sa žalobca nachádzal na priepustke mimo resocializačného zariadenia, je ničím nepodložené. Sám žalobca vždy uvádzal adresu na doručovanie adresu resocializačného strediska. Počas správneho konania nepožadoval nepožiadala žalovaného o zmenu v doručovacej adrese. Aj keby hypoteticky zamestnankyňa neziskovej organizácie. T. telefonicky kontaktovala niektorého štátneho zamestnanca žalovaného, takéto oznámenie nie je možné v správnom konaní akceptovať, pretože z telefonického hovoru nie je možné overiť totožnosť volajúceho a nie je možné preukázať, či informácia od tretej osoby skutočne zodpovedá vôli žalobcu a pani T. nebola oprávnená konať v mene žalobcu. Nebolo možné žiadať správny orgán ani o doručovanie písomností na adresu jeho trvalého pobytu v R. P. u jeho matky, pretože z viacerých tam zasielaných písomností je zrejmé, že na tejto adrese bol adresát neznámy. Do dnešných dní sa žalobca zdržiava a býva v zariadení Čistý deň. Okrem toho krátkodobú zmenu pobytu - miesta zdržiavania sa, nie je možné považovať za zmenu miesta, kde sa adresát zdržiava (obdobne to platí napr. pri dovolenke, služobnej ceste), najmä ak sa táto skutočnosť ani nebola preukázateľne oznámená správnomu orgánu. Okrem toho je mylné tvrdenie súdu, že žalobca bol obmedzený pri preberaní zásielok. Žalobca si zásielky preberal od poštového doručovateľa osobne, pretože nebol obmedzený na osobnej slobode a pobyt mu nebol nariadený súdom.

8. Ďalej žalovaný napádal meritórne posúdenie veci zo strany správneho súdu, teda zrušenie pre nedostatok odôvodnenia prvostupňového a preskúmaného rozhodnutia. Podľa neho preskúmané a prvostupňové rozhodnutie nevykazujú vady, ktoré sú konštatované správnym súdom. Konštatovania správneho súdu sú v rozpore s textom a zmyslom odôvodnenia rozhodnutia ministra v spojení s prvostupňovým rozhodnutím žalovaného. Skutkové a právne závery obsiahnuté v oboch

rozhodnutiach je potrebné posudzovať vo vzájomných súvislostiach s ohľadom na celé správne konanie.

9. Na záver žalovaný namietal arbitrárnosť rozsudku správneho súdu, pretože tento podľa neho neobsahuje dostatočné odôvodnenie, čím je naplnený § 440 ods. 1 písm. f) SSP. Správny súd sa nevysporiadal najmä s námietkami žalovaného, aké konkrétne subjektívne právo žalobcu malo byť preskúmanými rozhodnutiami dotknuté. Žiadal, aby kasačný súd rozsudok správneho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie, resp. aby konanie zastavil a tiež priznať odkladný účinok kasačnej sťažnosti.

10. Žalobca sa ku kasačnej sťažnosti vyjadril podaním zo dňa 23. augusta 2022. K aktívnej legitimácii uviedol, že zmena v subjekte poskytujúcom starostlivosť má potenciál zasiahnuť do vnímania a prežívania žalobcu. Je osobou priamo ukrátenou priamo na svojich subjektívnych právach. Preskúmané rozhodnutie má priamo negatívny vplyv na jeho osobnú sféru, čo dokumentoval lekárskou správou L.. P., ktorý uviedol, že pokračovanie v resocializačnom programe je obligátne práve v tomto resocializačnom programe s poukazom na zdravotný benefit v ňom dosahovaný. V zmluvnom vzťahu s neziskovou organizáciou bol pred začatím správneho konania o odňatí akreditácie, t. j. do zmluvného vzťahu vstupoval s akreditovaným subjektom. Po odňatí akreditácie sa jeho práva a povinnosti zmenili takto: Dostáva starostlivosť v zníženej kvalite a rozsahu, deje sa mu materiálna ujma, pretože za starostlivosť musí platiť a zasiahlo sa do jeho práva na ochranu zdravia (čl. 40 ústavy), pretože je pre neho neprijateľná predstava, že zmení zariadenie. Verejné prostriedky majú nasledovať klienta a nie naopak - klient sa nemá umiestniť tam, kde o ňom je mocensky rozhodnuté. V danom konaní sa domáha ochrany svojho základného ľudského práva - práva na ochranu zdravia podľa článku 40 ústavy a článku 19 ods. 2 ústavy. Toto ustanovenie je vykonávané množinou zákonov. Osobitným zákonom je zákon č. 305/2005 Z.z. S poukazom na § 63 ods. 2 tohto zákona, podľa ktorého sa v resocializačnom stredisku poskytuje odborná pomoc len na základe odporúčania adiktológa alebo psychiatra a splnenia podmienok prijatia uvedených v resocializačnom programe, uviedol, že na prijatie do programu je potrebná psychiatrická indikácia. Poukázal na odporúčanie Výboru ministrov Rady Európy RE R (2004) 1 a na všeobecné zásady liečby duševnej poruchy. Žalovaný nemá zákonné oprávnenie, aby určoval, ktorý akreditovaný subjekt poskytne starostlivosť klientovi. Je jeho právom, aby si z dostupných resocializačných programov vybral konkrétne zariadenie.

11. K lehote na podanie správnej žaloby žalobca vo vyjadrení ku kasačnej sťažnosti uviedol, žalobou napadnuté rozhodnutie mu bolo doručené 28.8.2018. Pokiaľ žalovaný tvrdil, že predošlé neúspešné doručenie rozhodnutia založilo fikciu jeho doručenia, na pojednávaní 26.6.2020 právna zástupkyňa žalobcu vysvetlila, že v čase tohto doručovania sa žalobca nachádzal na priepustke v domácom prostredí a preto nebol v neziskovej organizácii zastihnutý. Keďže sa nevrátil v odbernej lehote, následne za pomoci pracovníkov neziskovej organizácie telefonicky kontaktovali ministerstvo práce a žiadali o opätovné doručenie zásielky s odôvodnením, že adresát sa v čase doručovania zásielky na mieste doručovania nezdržiaval. To žalovaný urobil a zásielka bola opätovne doručená a prevzal ju 28.8.2018. Okrem toho žalobca nikdy netvrdil, že mu malo byť doručované na adresu trvalého pobytu. Žalovaný nemusel overovať, kde sa účastník nachádza, pretože účastník mu to sám písomne oznámil, vrátane adresy, na ktorú žiadal písomnosti doručovať. Je však pochopiteľné, že dlho trvajúce správne konanie si vyžiada, aby sa pohyboval podľa svojich životných potrieb a záujmov. Vo vzťahu k zrušujúcemu dôvodu uvedenému správnym súdom žalobca konštatoval, že rozsudok je vecne správny, keď zrušil rozhodnutie ministra pre jeho nedostatočné odôvodnenie. Samotný rozsudok žalobca považuje za zákonný a odôvodnenie výroku považuje za primerané a dostatočné. Návrh na priznanie odkladného účinku žiadal pre jeho nedôvodnosť a zmätočnosť zamietnuť. Na záver žiadal, aby kasačný súd kasačnú sťažnosť zamietol.

12. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky ako kasačný súd (§ 438 ods. 2 SSP v znení účinnom do 30.06.2023, ďalej len SSP; porovnaj § 493e SSP) po zistení, že kasačná sťažnosť bola podaná včas, oprávnenou osobou a je prípustná, bez nariadenia pojednávania (§ 455 SSP) a po oboznámení sa s

dôvodmi kasačnej sťažnosti, ktorými bol viazaný (§ 453 ods. 2 SSP) a pripojeným administratívnym a súdnym spisom zistil, že kasačná sťažnosť je dôvodná z nasledovných dôvodov:

13. Z administratívneho spisu bolo zistené, že rozhodnutím č. 6410/2006-I/21 AK zo dňa 22.05.2006 bola ďalšiemu účastníkovi 1/ neziskovej organizácii Čistý deň udelená akreditácia na vykonávanie opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnoprávnej kurately podľa § 3 a § 4 ods. 1 písm. d/ a ods. 5 v zariadení § 45 zákona č. 305/2005 Z.z. o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kuratele; na opatrenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately v zariadení resocializačné stredisko podľa § 63 cit. zákona, ktoré sa zriaďuje na účel aktivizovania vnútorných schopností detí a plnoletých fyzických osôb na prekonanie psychických dôsledkov, fyzických dôsledkov a sociálnych dôsledkov drogových závislostí alebo iných závislostí a na zapojenie sa do života v prirodzenom prostredí. Akreditácia bola udelená na päť rokov od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia o udelení akreditácie. Akreditácia bola predĺžená rozhodnutím zo dňa 30.10.2010 v časti na vykonávanie opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately v zariadení resocializačné stredisko podľa § 63 cit. zákona, a to na obdobie tri roky. Akreditácia nebola predĺžená na opatrenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately na obmedzenie a odstránenie negatívnych vplyvov podľa § 11 ods. 1 písm. a/, b/, c/, d/, e/ a ods. 3 a východné opatrenia podľa § 12 ods. 1 písm. c/ cit. zákona. Rozhodnutím zo dňa 16.08.2013 bola predĺžená akreditácia na vykonávanie opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately v zariadení resocializačné stredisko podľa § 63 cit. zákona na obdobie päť rokov odo dňa 06.09.2013 (právoplatnosť tohto rozhodnutia).

14. Podaním zo dňa 14.09.2016 bolo voči ďalšiemu účastníkovi 1/ začaté správne konanie vo veci zrušenia jeho akreditácie zo dňa 22.05.2006.

15. Žiadosťou zo dňa 24.08.2017 požiadal žalobca, aby mu bolo v tomto správnom konaní priznané procesné postavenie účastníka konania. Žiadosť odôvodnil tým, že v prípade odňatia akreditácie a teda straty spôsobilosti na vykonávanie činnosti neziskovej organizácie budú dotknuté jeho osobnostné práva súvisiace s tým, že bude pre neho zmarená možnosť ukončiť proces jeho resocializácie a odvykania od návykových látok v prostredí a za pomoci odbornej starostlivosti, ktorej ako jedinej dôveruje. V podaní bez uvedenia dátumu, ktoré došlo správne orgánu 28.09.2017 uviedol, že je klientom resocializačného zariadenia základe zmluvy o poskytovaní odbornej starostlivosti zo dňa 17.05.2016. Podaním zo dňa 22.11.2017 žalovaný akceptoval jeho účastníctvo v administratívnom konaní. Následne dňa 12.2.2018 bolo vydané prvostupňové rozhodnutie, ktorým žalovaný zrušil akreditáciu ďalšieho účastníka 1/, ktorá bola predĺžená rozhodnutím zo dňa 16. augusta 2013. Voči tomuto rozhodnutiu okrem iných podal rozklad aj žalobca, o ktorom rozhodol žalovaný preskúmaným rozhodnutím ministra zo dňa 9. júla 2018, v ktorom rozklad účastníkov konania zamietol a prvostupňové rozhodnutie potvrdil. Toto rozhodnutie bolo žalobcovi doručované nasledovne:

- Na adresu L. XXXX/XX R. P. s poznámkou pošty adresát neznámy a vrátením zásielky 12.7.2018, zásielka správne orgánu došla 13.7.2018

- Na adresu Čistý deň, n. o., Hodská cesta 1228, Galanta novou zásielkou, pričom prvý neúspešný pokus o doručenie s výzvou o opakované doručenie nastal 16.07.2018, opakované doručenie 17.07.2018 a uloženie zásielky 17.07.2018. V odbernej lehote bola zásielka neprevzatá s dátumom vrátenia 07.08.2018, zásielka došla správne orgánu 08.08.2018.

- Doručovanie novej zásielky na adresu Hodská cesta 1228 Galanta, pričom z doručienky vyplýva, že deň je na nej uvedený 28, bez uvedenia mesiaca a rok 2018. Z dennej pečiatky pošty vyplýva, že sa jedná o dátum 28.8.2018.

16. Žalobca podal prostredníctvom právnej zástupkyne správnu žalobu elektronicky zaručeným elektronickým podpisom dňa 26.10.2018 o 21:32 hodiny.

17. Kasačný súd sa v prvom rade zaoberal sťažnostnou námietkou dodržania lehoty na podanie správnej žaloby, keďže dodržanie tejto lehoty je jednou z procesných podmienok vedenia konania pred správnym súdom, ktorá musí byť bezpodmienečne dodržaná.

18. Touto námietkou, ktorú vyslovil žalovaný v priebehu súdneho konania pred správnym súdom sa zaoberal aj správny súd tak, že ju vyhodnotil ako nedôvodnú, keď uviedol, že preskúmané rozhodnutie bolo žalobcovi bolo doručené dňa 28.8.2018 a v danom prípade sa fikcia doručenia podľa § 24 ods. 2 nemôže aplikovať. Kasačný súd sa stotožnil s týmto právnym záverom. Žalobca tvrdil, že sa v mieste doručovania v čase druhého doručovania nezdržiaval, pričom uviedol aj konkrétne miesto, kde sa mal zdržiavať. Tiež na preukázanie tejto skutočnosti poukázal na špecifické okolnosti tohto prípadu, keď mu bolo preskúmané rozhodnutie opätovne doručované hneď po tom, čo bola zásielka z druhého doručovania žalovanému vrátená. Za týchto skutkových okolností nie je možné vylúčiť, ba zdá sa pravdepodobné, že sa žaloba v období druhého doručovania v mieste sídla neziskovej organizácie nezdržiaval a preto požiadal žalovaného (alebo tretia osoba v jeho mene) o opätovné zaslanie zásielky. Nie je totiž inak racionálny postup žalovaného, ktorý mu následne zásielku opätovne doručil, čo neurobil pri žiadnych iných účastníkoch správneho konania, ktorí si taktiež zásielku v odbernej lehote nevyzdvihli. Je pravda, že pokiaľ je splnená fikcia doručenia, ďalšie doručovanie je neúčinné, ale v tomto prípade sa javí, že podmienka fikcie - zdržiavanie sa v mieste doručovania - splnená nebola. Okrem toho splnenie procesných podmienok posudzoval nielen správny súd, ale aj najvyšší súd, ktorý rozhodoval o kasačnej sťažnosti žalovaného rozsudkom sp. zn. 5Sžk/5/2021 a ktorý nesplnenie tejto podmienky konania neidentifikoval. Preto za týchto okolností je potrebné prikloniť sa k záveru, že účinné bolo až tretie doručenie a žaloba je podaná včas.

19. Ďalej sa kasačný súd zaoberal sťažnostnou námietkou, že správny súd nesprávne posúdil aktívnu procesnú legitimitáciu žalobcu na podanie správnej žaloby. Podľa názoru kasačného súdu je táto námietka dôvodná a žalobca v danom prípade nemá aktívnu legitimitáciu na podanie správnej žaloby.

20. Podľa § 2 ods. 2 SSP každý, kto tvrdí, že jeho práva alebo právom chránené záujmy boli porušené alebo priamo dotknuté rozhodnutím orgánu verejnej správy, opatrením orgánu verejnej správy, nečinnosťou orgánu verejnej správy alebo iným zásahom orgánu verejnej správy, sa môže za podmienok ustanovených týmto zákonom domáhať ochrany na správnom súde.

21. Podľa § 61 písm. a/ SSP žaloba je procesný úkon, ktorým fyzická osoba alebo právnická osoba uplatňuje právo na súdnu ochranu porušeného alebo priamo dotknutého práva alebo právom chráneného záujmu.

22. Podľa § 178 ods. 1 SSP žalobcom je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá o sebe tvrdí, že ako účastník administratívneho konania bola rozhodnutím orgánu verejnej správy alebo opatrením orgánu verejnej správy ukrátená na svojich právach alebo právom chránených záujmoch.

23. Skutkové zistenia ohľadne osoby žalobcu ako klienta neziskovej organizácii Čistý deň sú nasledovné:

24. Podľa vyjadrenia žalobcu v administratívnom konaní tento je dobrovoľným klientom resocializačného zariadenia Čistý deň, n. o. na základe zmluvy o poskytovaní odbornej starostlivosti zo dňa 17.5.2016. Nebol umiestnený do zariadenia na základe rozhodnutia súdu ako maloletá osoba, je tam umiestnený dobrovoľne a sám svoje dotknutie na svojich právach opísal tak, že budú dotknuté jeho osobnostné práva súvisiace s tým, že bude preňho zmarená možnosť ukončiť proces jeho resocializácie a odvykania od návykových látok v prostredí a za pomoci odbornej starostlivosti, ktorej ako jedinej dôveruje. Žalobca vo vyjadrení ku kasačnej sťažnosti na viacerých miestach uvádzal, že žalobou napadnuté rozhodnutie má priamy negatívny vplyv na jeho osobnú sféru a že pokračovanie v resocializačnom programe je obligátne práve v tomto resocializačnom programe a v tomto zariadení s poukazom na zdravotný benefit v ňom dosahovaný.

25. Je nepochybné, že žalobca bol účastníkom administratívneho konania podľa § 14 ods. 1 Správneho poriadku ako ten, kto tvrdí, že môže byť rozhodnutím na svojich právach, právom chránených záujmoch alebo povinnostiach priamo dotknutý a keďže sa nepreukázal opak (správny orgán nerozhodol o nepriznaní postavenia účastníka konania žalobcovi počas celého administratívneho konania), toto postavenie mu prináležalo až do ukončenia administratívneho konania. V tejto súvislosti

je však správny právny názor žalovaného, ktorý vyslovil v kasačnej sťažnosti, že nie každý účastník administratívneho konania má aj aktívnu legitimáciu na podanie správnej žaloby v zmysle § 178 ods. 1 SSP. Táto legitimácia nazvaná ako aktívna žalobná legitimácia svedčí účastníkovi administratívneho konania, ktorý bol zároveň ukrátený na subjektívnych právach spojených s vydaním preskúmaného rozhodnutia. Samotné dotknutie na svojich subjektívnych právach sa chápe v tom zmysle, že by ovplyvnilo jeho právnu pozíciu alebo spôsobilo zmenu jeho vlastného právneho postavenia.

26. Kasačný súd konštatuje, že účastník administratívneho konania je na svojich právach ukrátený tým, že preskúmané rozhodnutie práva tejto osoby zakladá, mení, ruší, záväzne určuje inak ako predpisuje zákon alebo bolo rozhodnutie vydané alebo prípadne postup správneho orgánu uskutočnený v konaní, v ktorom boli porušené procesné práva osoby tak, že táto skutočnosť mohla mať vplyv na zákonnosť tohto rozhodnutia. Účastník v tomto konaní môže teda účinne namietať len tú nezákonnosť rozhodnutia (postupu), ktorou bol ukrátený na svojich tak hmotnoprávných ako aj procesných právach (rovnako napr. uznesenie NS SR sp.zn. 7Sžo/7/2017).

27. Určitý akt sa môže priamo dotknúť práva určitej osoby tým, že úplne alebo čiastočne mení (modifikuje) obsah či podmienky výkonu tohto práva. Analogicky možno charakterizovať aj akt, ktorý sa priamo dotýka povinnosti. Priamosť tohto dotyku znamená, že sa musí týkať práva alebo povinnosti práve danej osoby. Nepostačuje, ak je určitá osoba dotknutá len sprostredkovane, napríklad tak, že sa akt dotýka práva alebo povinnosti druhej osoby a zmena právneho postavenia tejto druhej osoby mení možnosti, za ktorých môže prvá osoba uplatňovať svoje práva. Na ilustráciu: rozhodnutie, ktorým sa lekárovi ruší oprávnenie na poskytovanie zdravotnej starostlivosti, sa priamo týka len tohto lekára, nie však jeho pacientov, hoci sa im ruší prístup k zdravotnej starostlivosti poskytovanej týmto lekárom. Problematické je vymedzenie pojmu „právom chránené záujmy“, keďže pojmovo musí ísť o niečo iné než právo alebo povinnosť. Podľa obvyklej definície nejde o akýkoľvek záujem, ale len o záujem, ktorému právne predpisy výslovne poskytujú ochranu (napríklad Sobihard, J. Správny poriadok. Komentár. IURA EDITION : Bratislava 2004, s. 16 a 17). Ide teda o situácie, kedy právo výslovne poskytuje ochranu záujmu určitej osoby, hoci tento záujem nemá charakter práva, ktoré by mohla priamo presadiť voči inej osobe (pozri uznesenie NSS SR sp. zn. 10Sžk/18/2020 zo dňa 27.10.2021).

28. Predmetom súdneho prieskumu bolo rozhodnutie, ktoré zrušilo akreditáciu neziskovej organizácie Čistý deň, n. o. Jedná sa o rozhodnutie vydané v rámci 7. časti z. č. 305/2005 Z.z. - Akreditácia. V rámci konania o akreditácii (§ 80 a nasl. cit zákona) sa rozhoduje o udelení, predĺžení platnosti, zmene a o zrušení akreditácie. Jedná sa teda skôr o horizontálny vzťah dvoch inštitúcií a vo všeobecnom ponímaní o jeden z typov tzv. povoľovacích konaní, ktoré prebiehajú na rozličných úsekoch verejnej správy, napr. školstvo, zdravotníctvo a iné. Uvedené konštatoval už NS SR v rozsudku sp. zn. 5Sžk/5/2021 zo dňa 25.02.2021, ktorým najvyšší súd zrušil v poradi prvý rozsudok správneho súdu v danej veci. Najvyšší súd navyše dodal, že tento typ konania nemá priamy vplyv na sociálne práva tak, ako to predpokladá SSP v § 199 ods. 1. V tomto prípade teda primárne ide o akreditáciu a hoci potenciálny vplyv na sociálne práva s ňou môže súvisieť a môže sa prejaviť ako určitý následok (napr. v prípade jej odňatia) s ohľadom na jeho sekundárny charakter, nebude mať tomto prípade vplyv na určenie druhu žaloby. S týmto názorom najvyššieho súdu sa v celom rozsahu stotožnil aj kasačný súd.

29. Čo sa týka tzv. povoľovacích konaní, je u nich spravidla normatívne určené účastníctvo v správnom konaní tak, že účastníkom je len subjekt, o ktorého povolenie ide. Je tomu tak napr. v konaní o vydanie či zrušenie povolenia na prevádzkovanie zdravotníckeho zariadenia (§ 21 z. č. 578/2004 Z.z.) alebo v konaní o zaradenie či vyradenie školy zo siete škôl a školských zariadení Slovenskej republiky (§ 16 a § 17 z. č. 596/2003 Z.z.). Taktiež v konaní, v ktorom Slovenská akreditačná agentúra pre vysoké školstvo rozhodla o zrušení akreditovaného študijného programu vysokej školy podľa § 25 ods. 2 písm. d/ z. č. 269/2018 Z.z., je účastníctvo normované v § 21 ods. 2 len na dotknutú vysokú školu. Takáto úprava účastníctva zohľadňuje právny názor, že v povoľovacom konaní sú dotknuté práva a povinnosti výlučne toho subjektu, ktorý o povolenie žiada alebo ktorému bolo povolenie udelené. Pacient sa teda nemôže domáhať zrušenia rozhodnutia ministerstva zdravotníctva (alebo iného príslušného orgánu), ktorým bolo jeho ošetrojúcemu lekárovi zrušené povolenie na prevádzkovanie zdravotníckeho zariadenia vydané podľa § 10 a nasl. z. č. 578/2004 Z.z.

žiak sa nemôže domáhať zrušenia rozhodnutia, ktorým bola ním navštevovaná škola vyradená zo siete podľa § 17 z. č. 596/2003 Z.z. či študent vysokej školy zrušenia rozhodnutia o zrušení študijného programu, ktorý študoval. Hoci v konaní o akreditácii podľa z. č. 305/2015 Z.z. takáto špeciálna úprava účasti účastníka absentuje, pri posudzovaní otázky skutočného zásahu do konkrétnych hmotných či procesných práv účastníka administratívneho konania pri podaní správnej žaloby je potrebné vychádzať z vyššie uvedeného právneho názoru.

30. V rámci povoľovacieho konania, v danom prípade o zrušení akreditácie resocializačného strediska, je týmto zrušením dotknutý jedine subjekt, ktorému bola akreditácia zrušená. Žalovaný prvostupňovým ani preskúmaným rozhodnutím nerozhodoval o žiadnom hmotnom či procesnom práve žalobcu, ale výslovne len o právach neziskovej organizácie Čistý deň, n. o. Žalobca je preskúmaným rozhodnutím dotknutý len sprostredkovane, a to prostredníctvom zmluvného vzťahu medzi ním a subjektom, ktorému bola odňatá akreditácia, ktorý sa zrušením akreditácie zmenil. Túto zmenu považuje žalobca za dotyk na svojich právach či právom chránených záujmoch. Samotná zmena zmluvného vzťahu, ktorý mal akreditovaný subjekt s ním dojednaný, je však len druhotný dôsledok rozhodnutia o zrušení akreditácie. Rozhodnutie o zrušení akreditácie sa vzťahuje výlučne na akreditovaný subjekt; už pojmovo je vylúčené, aby sa v tomto konaní konštituovali práva či povinnosti inej osobe ako tomuto subjektu. Žiadne práva či povinnosti sa týmto rozhodnutím nekonštituuju či neodnímajú jeho klientom.

31. Čo sa týka dotyku na právom chránenom záujme žalobcu, tento pojem nie je možné stotožniť so žalobcom pertraktovaným záujmom v osobnej sfére. Ako bolo uvedené v bode 27. tohto odôvodnenia, hoci pojem „právom chránený záujem“ nie je v právnom poriadku Slovenskej republiky legálne definovaný, nejde o akýkoľvek záujem, ale len o záujem, ktorému právne predpisy výslovne poskytujú ochranu. Právne predpisy však nezakotvujú nemennosť zmluvných vzťahov, hoci žalobca si to želá; práve naopak, právny poriadok umožňuje zmluvný vzťah zmeniť nielen dohodou, ale aj na základe iných právnych skutočností, nezávislých od vôle zmluvných strán. Ani zo zákona č. 305/2005 Z.z. nevyplýva povinnosť štátu zabezpečiť klientovi konkrétny resocializačný program podľa jeho výberu po celú dobu trvania programu v nezmenenom rozsahu a v ním vybranom resocializačnom stredisku, rovnako ako z neho nevyplýva právo klienta zúčastňovať sa opatreniach podľa tohto zákona bezplatne. V žiadnom prípade do pojmu „právom chránený záujem“ nespadá ani osobný záujem na fungovaní určitej inštitúcie, hoci aj z dôvodu, že klient je s jej chodom spokojný, ani ekonomický záujem, napr. neplatenie za pobyt v zariadení, ak zariadeniu akreditácia nebude odňatá.

32. V tejto súvislosti kasačný súd poukazuje na to, že pokiaľ z dôvodu zrušenia akreditácie akreditovaný subjekt neplní svoje zmluvné záväzky vyplývajúce zo zmluvy o poskytovaní odbornej starostlivosti, nie je možné vylúčiť, aby sa klient domáhal svojich prípadných práv vyplývajúcich zo zmluvy osobitným postupom priamo voči zmluvnému partnerovi. Avšak do procesu akreditácie, vrátane zrušenia akreditácie (teda ani do jeho prieskumu v správnom súdnictve) nie je oprávnený vstupovať, pretože tento proces sa priamo nedotkol jeho právnej sféry.

33. Argumentácia žalobu je aj nelogická, pretože pokiaľ by kasačný súd prijal argumentáciu žalobcu, že zrušením akreditácie ako špeciálneho povolenia bolo zasiahnuté do práv žalobcu, uvedené by tiež umožňovalo podávať klientom resocializačného strediska správne žaloby na zachovanie akreditácie strediska bez ohľadu na vôľu subjektu, ktorému bola akreditácia zrušená. Pritom nemožno vylúčiť situáciu, že samotné stredisko nebude mať záujem ďalej vykonávať činnosť ako akreditovaný subjekt (napr. pri naplnení hypotézy § 85 ods. 1 písm. b/ z. č. 305/2005 Z.z.).

34. Žalobca na jednej strane tvrdí, že preskúmané rozhodnutie malo negatívny vplyv na jeho osobnú sféru, pričom však na druhej strane poukazuje na judikatúru, ktorá sa týka dotyku v právnej sfére, čo je nepochybne vnútorný rozpor vyjadrení žalobcu. V tejto súvislosti žalobca opakovane tvrdí, že bol ukrátený na svojich ústavných právach, konkrétne článku 40 a článku 19 ods. 2 ústavy.

35. Článok 40 garantuje ochranu zdravia poskytovaním zdravotnej starostlivosti. Jedná sa o sociálne právo, a nie o základné ľudské právo, ako to mylne uvádza žalobca. Týka sa preventívnej ochrany

zdravia ako aj ochrany zdravia v chorobe. Tento pozitívny záväzok štátu sa prejavuje prijatím zákonnej úpravy najmä v súvislosti s poskytovaním lekárskej starostlivosti. Zákon č. 305/2005 Z.z upravuje sociálnoprávnu ochranu detí a sociálnu kuratelnu na zabezpečenie predchádzania vzniku krízových situácií v rodine, predchádzania prehlbovaniu a opakovaniu porúch psychického vývinu, fyzického vývinu a sociálneho vývinu detí a plnoletých fyzických osôb a na zamedzenie nárastu sociálnopatologických javov. Z uvedeného vyplýva, že predmetom úpravy tohto zákona nie je prioritne plnenie pozitívneho záväzku v súvislosti s poskytovaním lekárskej starostlivosti pri ochrane zdravia. Resocializačné stredisko psychické alebo fyzické choroby klientov nelieči, ale vykonáva opatrenia iného charakteru na odstránenie, zmiernenie, či zamedzenie prehlbovania porúch psychického vývinu či fyzického vývinu detí a plnoletých osôb.

36. Pokiaľ by však aj kasačný súd prijal teóriu žalobcu, že aj tento zákon je súčasťou pozitívneho záväzku štátu na naplnenie článku 40 ústavy, aj tak by preskúmané rozhodnutie žiadnym spôsobom nezasahovalo do právnej sféry žalobcu, pretože v zmysle tohto zákona bolo rozhodnuté výslovne len o právach a povinnostiach ďalšieho účastníka 1/ - neziskovej organizácie Čistý deň, n. o., a nie žalobcu. Zrušením akreditácie došlo k zmene právneho postavenia neziskovej organizácie, ktorá v zmysle z. č. 305/2005 Z.z. môže poskytovať služby v menšom rozsahu, nie klienta. Tento síce môže subjektívne vnímať svoje postavenie ako zhoršené, keďže už nemôže pokračovať v resocializačnom programe v pôvodnom rozsahu a bezplatne, ale toto, ako bolo vyššie vysvetlené, nemožno chápať ako dotknutie sa na jeho právom chránenom záujme, či dokonca na jeho práve. Žalobcova požiadavka, aby bol zachovaný konkrétny resocializačný program v tom resocializačnom stredisku, ktoré si vybral pred zrušením akreditácie, pretože inak by bol dotknutý na svojom práve na zdravie, nevyplýva zo žiadneho ustanovenia z. č. 305/2005 a preto je neakceptovateľná. Žalobca, pokiaľ má záujem o akreditované zariadenie, má právo výberu z tých zariadení, ktorým bola v čase výberu udelená akreditácia. Nemá právo požadovať, aby sa v priebehu jeho resocializačného programu nezmenil status resocializačného strediska, rovnako ako nemá právo dožadovať konkrétneho resocializačného programu, ktorý poskytuje konkrétne stredisko. Z citovaného zákona nevyplýva ani právo na bezplatnú starostlivosť plnoletého klienta a ani čl. 40 ústavy negarantuje žalobcovi právo, aby po výbere konkrétneho zariadenia dokončil resocializačný program práve v tomto zariadení.

37. Čo sa týka tvrdeného dotknutia sa na ústavnom práve v zmysle článku 19 ods. 2, žalobca konkrétne neuviedol, akým spôsobom by malo byť rozhodnutím o zrušení akreditácie ďalšieho účastníka v rade 1/ zasiahnuté do jeho práva na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do jeho súkromného a rodinného života. Naopak, bolo preukázané, že sa stále zdržiava v neziskovej organizácii, ktorá pracuje aj naďalej ako terapeutická skupina, zúčastňuje sa jej činností a v zariadení aj naďalej býva. Preskúmané rozhodnutie nezrušilo neziskovú organizáciu ako takú a ako napokon vyplýva aj z vyjadrenia právnej zástupkyne žalobcu, táto funguje naďalej, len v inom režime, pričom tento režim využíva aj žalobca.

38. K žalobcom uvádzanému Odporúčaniu Výboru ministrov Rady Európy RE R (2004) 1, kasačný súd uvádza, že samotné resocializačné stredisko nezabezpečovalo žalobcovi prevenciu, diagnostiku, kontrolu alebo liečenie duševnej choroby ani rehabilitáciu v zmysle medicínskom. Pokiaľ žalobca namieta, že zákon nestanovuje žalovanému oprávnenie na určovanie, ktorý akreditovaný subjekt poskytne starostlivosť klientovi, kasačný súd uvádza, že toto z výroku preskúmaného rozhodnutia nevyplýva. Žalovaný žiadnym spôsobom nerozhodoval o žalobcových konkrétnych právach či povinnostiach, tobôž nie o povinnosti žalobcu vykonať resocializačný program v konkrétnom resocializačnom stredisku. V tejto časti kasačný súd napokon dodáva, že pokiaľ žalobca uvádzal, že argumentácia žalovaného je vyslovene lživá (str. 14 vyjadrenia ku kasačnej sťažnosti), kasačný súd musí konštatovať, že toto sú len názory žalovaného k jednotlivým tvrdeniam žalobcu, resp. jeho vyhodnotenie jednotlivých vyjadrení žalobcu na pojednávaní, čo žalovanému samozrejme nemožno uprieť.

39. Zhrnúc vyššie uvedené, kasačný súd stotožnil so sťažnostnou námietkou žalovaného, že správna žaloba bola podaná osobou, ktorá nedisponuje aktívnou legitimitáciou na podanie správnej žaloby podľa § 178 ods. 1 SSP v spojení s § 61 písm. a/ SSP, pretože, hoci bola účastníkom

administratívneho konania, preskúvaným rozhodnutím nebola ukrátená na svojich právach ani právom chránených záujmoch, pričom samotné tvrdenie tejto skutočnosti nepostačuje. Musí ísť o skutočné ukrátenie a teda musí ísť o aktívne hmotnoprávne legitimovanú osobu. V danom prípade nešlo o prípad zjavne neoprávnenej osoby na podanie správnej žaloby, preto nebolo namieste žalobu odmietnuť podľa § 98 ods. 1 písm. e/ SSP. Nedostatok hmotnej legitimácie znamená, že ak takáto osoba nebola ukrátená na svojich právach, súd žalobu zamietne podľa § 190 SSP a nezaobrá sa konkrétnymi skutkovými a právnymi dôvodmi, pre ktoré takáto osoba považuje preskúvané rozhodnutie za nezákonné. Správny súd tak vychádzal z nesprávneho právneho posúdenia tejto otázky (§ 440 ods. 1 písm. g/ SSP). Preto je jeho rozsudok vo výroku I. neprávny a kasačný súd ho podľa § 462 ods. 1 SSP zrušil spoločne so závislými výrokmi III. a IV. o náhrade trov konania. V tomto rozsahu vec vrátil Správne mu súdu v Bratislave na ďalšie konanie. V ďalšom konaní je správny súd viazaný právnym názorom kasačného súdu (§ 469 SSP).

40. Výrok II., ktorým správny súd odmietol správnu žalobu ohľadne preskúmania odporúčania akreditačnej komisie zo dňa 14.09.2016, zostáva nedotknutý, pretože z obsahu kasačnej sťažnosti vyplýva, že bola podaná len proti výroku rozsudku správneho súdu, ktorým zrušil preskúvané rozhodnutie.

41. Návrh na priznanie odkladného účinku kasačnej sťažnosti kasačný súd zamietol, pretože v zmysle § 186 ods. 2 SSP v spojení s § 447 ods. 2 posledná veta SSP by aj v prípade jeho priznania odkladný účinok ex lege zanikol právoplatnosťou tohto rozsudku kasačného súdu.

42. O trovách kasačného konania rozhodne správny súd v konečnom rozhodnutí (§ 467 ods. 3 SSP).

43. Tento rozsudok bol prijatý pomerom hlasov 3:0.

Poučenie :

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.